

Resúmen dels principals avisos y consells que necessitan las ánimas que aspiran á la perfecció,

ESCRIT, HAIX LO SÍMBOL DE UNA PALOMA,

Per lo Reuerent D. Anton Claret Pbro.

(40)

La sagrada Escriptura dona varias vegadas lo nom de paloma á la ánima que aspira á la perfecció: *aperi mihi... columba mea... Oram... paloma mia* (Cantic. 5, 2.): jo la anomenaré també paloma, y explicaré ab la semblansa de aquest aucell, lo que déu procurar y fer la ánima cristiana que desitja lograr la perfecció. Per la major intel·ligencia he posat números en la figura de la paloma, los que passo á explicar.

Nº 1. Lo triángul ab lo ull en son centre, que está dessorre, però á un costat y devant de la paloma, representa á Deu un y trino, que tot ho véu, y á qui la ánima desitja de la perfecció ha de tenir sempre present. Dos grans utilitats reportará de aquest mirar sempre á Deu: la primera que no pecará, com ho sentia lo sant Job (17, 5), quant il·luminat per lo Senyor, li dirigia aquestes paraules: *Posúme prop de Vos ó en vostra presència, y axí col·locat ja pot qualsevol venir contra mi*, que no l' temo: y altre tant experimentaren lo cast Joseph y la casta Susanna, los qui, pensant que Deu los mirava, no pecaren. Y la segona, que adelantará molt en la perfecció, com ho ensenyá lo mateix Deu al patriarca Abraham, quant li digné: *Camina en ma presència, y sias perfect* (Gen. 17, 1). Procúrela, donchs, ab tot empenyo, y exércitarse á aquest fi en las prácticas següents.

1ª Se dirá sovint, y especialment al principiar alguna cosa: *Aten que Deu te mira, y encara que tu no l' vejas, ell te véu á tu*.

2ª Per ajudarse en aquest exèrcici tan interessant, se considerarà diu de la immensitat de Deu com lo aucell está en mitg del ayre y lo peix dintre del aygua, segons aquell passatge del Apòstol, que *en Deu vivim, nos movem y som*.

3ª Per estar mes amorosa y alegre se imaginará que está en la presència de Deu de la manera que una amant está en la del seu amat, ó com un soldat en la de son príncep, quel está mirant com valerosament pelea.

Nº 2. En aquest número está lo cor, que es lo que mes vol Deu, y lo que demana á tots, dientnos en lo llibre dels Proverbis: *Fill meu, donam ton cor* (25, 26). Y encara quel cor humá es ja tot de Deu per haverlo criat y redimit; no obstant vol possehirlo per voluntaria donació nostra, y á aquest fi nos ha donat lo llibre alvedriu, y ab ell un medi per acreditarli la gratitut y amor que li devem. Y per cert molt ingrát seria aquell que no li entregás un tan petit cor ab tots los seus afectes, essent Deu tan bo, ques digna demanárnoslo. Dos moviments hi ha en lo cor, un anomenat *sístole* y lo altre *diástole*. Lo *sístole* es aquell per medi del qual espargeix la sanch per tot lo cos, y significá lo obrar que fa perfeta á la ánima. Tot quant aquesta fa, diu y pensa, tot ho dirigeix á la major gloria de Deu y bé dels seus próxims, als qui mira y estima com á membres de un mateix cos, del que Cristo es cap, y fa participants á tots ells de las suas caritats corporals y espirituals ó bonas obras, á la manera quel cor comunica sa influencia á tots los membres del cos, sens deixar solament un per mes petit y vil que aparega. Lo altre moviment dit *diástole* es aquell que recull la sanch que ha circulat per tot lo cos y per tots sos membres. Significa no sols la resignació y conformitat de la ánima perfeta á la voluntat de Deu en las cosas contraries, si que també la paciència ab que sufreix las ingratituds, molestias y persecucions dels seus próxims ó membres del cos místich.

Práctica 1ª Quant comensará alguna obra, y algunas vegadas mentres la fa, dirá: *Senyor, fas axó per Vos: ho fas per lo próxim, porque Vos ho voleu axí*.

2ª En las adversitats dirá: *Per amor de Deu sia: mes patreu Vos, Jesus meu, per mi*.

3ª Per animarse á patir ab paciència, donará una mirada al infern, y veyent los tormentos que allí se pateixen, reflexionarà quanta gracia li otorga Deu comutántlosi ab los lleugers y temporals de aquesta vida.

Nº 3 y 4. Eu aquestos números están los ulls. Segons nos diu lo sant Evangeli y explican los expositors, lo ull dret significa la recta intenció, lo esquerre los respectes humans, y los dos junts lo exámen de conciencia.

La ánima amant de la perfecció ha de fer com lo casador, que, al trobar la cassa, apunta y tira obrint lo ull dret, y tenint ben tancat lo esquerre: mira ab los dos després, y si véu que ha apuntat bé, se alegra y recull la cassa; però si no ha acertat, ho sent, y discorren que ha faltat per esmenar lo error. Lo mateix déu practicar una ánima desitjosa de la perfecció: al oferírseli fer alguna cosa, ha de dirigirse á ella ab lo ull dret obert, axó es, ab una intenció recta de ferla per la gloria de Deu y bé de las ánimas, tenint ben tancat lo esquerre dels respectes humans. Luego de haverla executat, ha de obrir los dos ulls, procurant exáminar

lo resultat de aquella operació; si es bo, ha de donar gracias á Deu, y alegrarse en lo Senyor per lo que ha fet y merescut; y si es mal, sen ha de arrepentir y esmenar.

Práctica 1ª Tot quant farà, procure ferho per la gloria de Deu y bé de las ánimas.

2ª Tot quant, farà ó desitjará fer, que no sia per respectes humans.

3ª Després de totas las obras farà un breu exámen, especialment al mitg dia y en lo vespre.

Nº 5. Las alas significan la oració y lo silenci. Axí com los aucells no poden volar sens alas, de la mateixa manera las ánimas tampoch poden volar á la perfecció y unió de Deu sens las dos alas de la oració y silenci. Los aucells, tant quant mes llargas tenen las alas, tant mes volan y fan son camí ab prestesa: també las ánimas, tant quant mes llargas tindrán la oració y silenci, tant mes avansarán en la perfecció y la conseguiran ab major promptitut.

Práctica 1ª La oració será mental, vocal y de jaculatorias; y per lo tant farà: 1. de mental alomenos una hora tots los dias; 2. de vocal, lo rosari de la santíssima Verge, la estació del santíssim Sagrament, lo oferiment del dematí y gracias de la nit, y á mes lo que tinga que resar per obligació; 3. las jaculatorias de dia y nit ab freqüencia.

Nº 6. En aquest número está la ala esquerra, y significa lo silenci. La ánima amant de la perfecció es com una ampolla en que se hi posa un licor bo, que es precis tapar bé pera ques conserve; puig, si se deixa destapada, se evapora, cauhen moscas y mosquits que malmeten lo licor, lo que ja nos pot béurer, ans bé provoca á vómit: altre tant succeheix á la ánima devota. Mentres lo silenci á manera de tap espiritual tapa son interior, se conserva sens evaporarse lo licor precios de la perfecció; però luego que la falta de silenci la deixa com oberta, no sols se evapora son esperit, si que també se ompla de imperfeccions y faltas, que á la manera de moscas y mosquits que han caygut en son licor, fan ascos y promouhen vómit al mateix Deu, qui arriaria per fi á vomitarla, com ho amenssa per S. Joan en lo llibre del Apocalipsis (3, 16). Per lo tant silenci, silenci, silenci. Y advertesca bé la ánima, que aquest silenci que se li inculca, no es solament de la llengua, si que també, y encara mes, lo silenci del interior del esperit, imaginació y del cor.

Práctica 1ª No dir may paraulas malas ni ociosas; no mentir ni murmurar.

2ª No parlar de noticias del mon, ni de interessos, honors, menjars, vestits, hermosuras &c. Si es precis ferho alguna vegada, sia unicament quant lo deber ho exigeix y en quant ho exigeix.

3ª No parlar sinó de Deu ó per Deu.

Nº 7. En aquest número está lo peu dret. La paloma se remonta ab las alas, y ab los peus camina: axí déu ferho la ánima perfeta. Ha de volar ab las alas de la oració y del silenci á lo alt de la contemplació de las veritats celestials, y ab los peus de la humilitat y mortificació ha de trepitjar y caminar sobre las cosas de aquest mon sens pecar ni tacarse, com axó fa la paloma. Lo peu dret significa la humilitat: en lo peu de la paloma hi ha quatre dits, dels que un mira endetrás y los tres endevant. Los quatre dits significan los quatre graus de la humilitat: lo dit que mira enderrera significá lo olvit de las cosas passadas que poden ferli venir

pensaments de vanitat y superbia: los tres que miran endevant significan que déu humiliarse de pensament, paraula y obra.

Práctica 1ª Apartar ab promptitut los pensaments de superbia y vanitat.

2ª No parlar may ni en bè ni en mal de sí mateixa; no escoltar ab complacencia las propias alabansas, y, quant á pesar seu haja de escoltarlas, referirlas unicament á Deu, á qui es deguda tota honra y gloria; mudar de conversació, si es possible; sufrir ab paciència y gust los afronts, burlas y desprecis, y no queixarse may de algu ni de cosa que li succehesca ó fassan per injusta que sia.

3ª No fer may cosa alguna ab lo fi de que sia tinguda per bona, sabia, prudent, valenta &c., sinó ferla unicament per mes glorificar á Deu y per bé de las ánimas.

Nº 8. Lo peu esquerre significa la mortificació; lo dit que mira enderrera significá lo olvit de las injurias rebudas del próxim, de manera que, tot quant han dit y fet de mal contra ella, ho mire com si fos un somni. Los altres tres dits que miran endevant significan las cosas que molestan, y aquestas se divideixen en tres classes: corresponen á la primera, las ques consideran disposadas y permesas per Deu, com son sequedats de esperit, pobresa, fret, calor, vents, plujas &c. &c.: son de la segona classe las que provenen dels homes y animals, á saber: persecucions, calumnias, robos, maltractes, picaduras, &c.; y finalment pertanyen á la tercera, las que provenen de la mateixa ánima, com malalties, faltas, flaquezas, olvits, distraccions &c. &c.

Altra especie de mortificació, y no menos important, pot trobarse en lo mateix peu esquerre. Lo dit que mira endetrás pot significar que ha de mortificarse sempre y fer penitencia per las culpas passadas y reliquias que de ellas quedan; y los tres que miran endevant li ensenyen que déu mortificar los sentits corporals, las passions de la ánima, principalment la dominant, y las potencias del esperit, que son la memoria, y ab ella la imaginació, lo enteniment y la voluntat.

Práctica 1ª No queixarse may de cosa alguna de menjar, béurer, vestir, habitació, calor, fret, plujas, vents &c. &c.

2ª Pèndrerho tot ab paciència y alegría, donant gracias á Deu perque axí se digna briundarla ab lo càlser de sas penas.

3ª Fer, ab aprobació del Director y no sens ella, alguns actes de mortificació, com son cilicis, deixuplinas, dejunis &c. &c.

Nº 9. La cua significá lo pensament de la mort. Es aquest lo estímulo mes fort per apartarse del mal y exércitar lo bé; de modo quel tal pensament ha convertit á moltíssims, com per exemple á santa Margarida de Cortona, com á S. Bruno, S. Francisco de Borja &c. &c. Lo pensar en la mort serveix á la ánima lo quel timó al barco. Per medi de ell lo barco se aparta dels perills y se dirigeix al port; y axí mateix lo pensament de la mort, la que es lo últim de la vida, aparta á la ánima dels perills del pecat y del naufragi del infern, conduhintla al port de la salvació.

Es la cua per los aucells, lo que per los barcos lo timó. Axí á la paloma, si es que puga volar sens la cua, li es alomenos impossible retrocedir á la vista del esparver, y fer sos giravols, com los fa ab tanta gracia y lleugeresa devant de son colomar: lo mateix experimentarà la ánima sens la cua del pensament de la mort; no podrà retrocedir en presència del dimoni esparver del infern, ni sabrá donar sos giravols ó visitar lo sant temple, frequentant los sants sagraments, ni exércitarse en obras de pietat y caritat cristiana. Però si se ocupa en lo pensament de la mort, se exércitará en obras que sian del agrado del supremo Jutje, á qui sab que ha de donar estreitíssim compte després de la mort: y á mes, pensant en la mort, estará mes despressa de las cosas de aquest mon, y per consegüent mes disposada pera socórrer las miserias dels seus próxims y mes prompta pera volar á la contemplació de las cosas celestials.

Práctica 1ª Pensar que infal·liblement se ha de morir: está ja donada la sentència, encara que se ignore lo dia, hora é instant de la sua exècució. ¡Tal vegada será avuy!

2ª Pensar que cada instant se va morint: que la vida es com un rellotje de arena, com una candela que crema. Pensar que nostre cos es ja com un sepulcre de morts, puig que no se alimenta sinó de cosas mortas, y cosas mortas son las quel vesteixen.

3ª Alanársen allit pensar quel són es una figura de la mort, y dirse á sí mateix: ¡Qui sab si ten vas á dormir per algun temps y te despertars en la eternitat!

A MAJOR GLORIA DE DEU.

CORLAS EN MEMORIA DE LOS SIETE DOCTORES DE LA VIRGEN,
meditando los cuales, se ganan innumerables indulgencias, concedidas por diferentes Sumos Pontífices.